

PRACTICAL INFORMATION

DATES AND OPENING HOURS BRAFA 2023
From Sunday 29 January to Sunday 5 February
from 11:00 am to 7:00 pm
Late opening on Thursday 2 February until 10:00 pm

BRAFA ART TALKS 2023
From Saturday 28 January to Sunday 5 February
at 4:00 pm except on Monday 30 January
at the stand of the King Baudouin Foundation n°131

CONTACT
t. +32(0)2 513 48 31 - info@brafa.be - www.brafa.art

VENUE
Brussels Expo I Heysel
Place de Belgique - Belgiëplein 1 / BE-1000 Brussels

Access by car: Parking C - Ring Exit 7A
Access by metro: line 6 - Heysel stop

FOLLOW US ON

© IMAGES

- 28.01 Antonie Waldorp, *Parijs, gezicht op een brug over de Seine*, 1833, Rijksmuseum Amsterdam collection
29.01 © Theodoor Rombouts (1597-1637), *Allegory of the five senses*, c. 1632, MSK
31.01 Hotel Tassel © visit.brussels - Jean-Michel Byl
01.02 Amid Faljoui / Guy van Wassenhove
02.02 Werner Adriaenssens / Philippe Wolfers, *Medusa*, 1898-1899/ Sabine Taevernier / James Ensor, *De Baden van Oostende*, 1890
03.02 Miluska van 't Lam © Marc van Praag / Carmen Willems © MORREC / Christiane Struyven
04.02 Ellen Joncheere / Cédric van den Abeele / Eric Hemeleers
05.02 François Toussaint / Sari Depreeuw / Elie Auvray
Félicien Rops, *La dame au pantin*, 1885, Acquisition of the Heritage Fund, 1997, Musée Félicien Rops, Namur © Musée Félicien Rops

THURSDAY 02.02 AT 4.45 PM

> Talk given in Dutch

SECOND PART OF THE TALK WHY PROTECTING HERITAGE IS A PUBLIC/PRIVATE STORY

By Sabine Taevernier, Vice-Chairman Topstukkenraad Vlaanderen

ENG / Flanders possesses a movable cultural heritage of exceptional importance. With the Masterpiece Decree, the Flemish government is seeking to protect and conserve this heritage. Top items can be owned by both public institutions and private collectors. With a view to shedding light on the operation of the 'Topstukkenraad' and to eliminate potential misunderstandings surrounding the protection of our cultural heritage, the council responsible for the classification of exceptional heritage assets has decided to outline its functioning in a short presentation.

FR / La Flandre possède un patrimoine culturel mobilier d'une importance exceptionnelle. Par le biais du décret sur les biens culturels d'exception, le gouvernement flamand désire protéger et conserver ce patrimoine. Les institutions publiques mais aussi les collectionneurs privés sont parfois les heureux détenteurs d'un chef-d'œuvre. Afin de mieux comprendre le fonctionnement du 'Topstukkenraad' et d'éliminer les éventuels malentendus concernant la protection du patrimoine culturel mobilier, le conseil responsable au classement des biens mobiliers d'exception souhaite expliquer son fonctionnement dans une brève présentation.

NL / Vlaanderen bezit roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang. Met het Topstukkendecreet wil de Vlaamse overheid dit erfgoed beschermen en conserveren. Publieke instellingen maar ook private verzamelaars zijn soms de gelukkige eigenaars van uitzonderlijk erfgoed. Met het oog op een beter begrip van de topstukkenwerking en om mogelijke misverstanden rond de bescherming van topstukken weg te werken wil de topstukkenraad in een korte presentatie zijn werking toelichten.

NL / Magazinemerk Harper's Bazaar viert de optelsom van kunst, mode en leiderschap en heeft een eigen Business Club waar vrouwelijke creatieve denkers en entrepreneurs met elkaar worden verbonden en geïnspireerd groot te dromen. Hoofdredacteur Miluska van 't Lam gaat tijdens BRAFA het gesprek aan met twee entrepreneurs die hun sporen hebben verdiend in de internationale kunstwereld: Carmen Willems, Algemeen Directeur van het onlangs heropende Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen (KMSKA) en kunsthistorica en advocate Christiane Struyven. Onderwerp van gesprek: hoe verbind je kunst en ondernemerschap om een project, merk of business te laten groeien?

FRIDAY 03.02 AT 4 PM

> Talk given in Dutch

CREATIVITY IN LEADERSHIP

By Miluska van 't Lam, Editor-in-chief of Harper's Bazaar magazine, in conversation with Carmen Willems, Director General of the Royal Museum of Fine Arts Antwerp (KMSKA) and Christiane Struyven, art historian and lawyer

ENG / Harper's Bazaar magazine celebrates the best in art, fashion and leadership. It has its own business club where women creators and entrepreneurs can network and be inspired to dream big. At BRAFA, Editor-in-chief Miluska van 't Lam will meet with two women entrepreneurs who have earned their stripes in the international art world: Carmen Willems, Director General of the Royal Museum of Fine Arts Antwerp (KMSKA), which has just reopened its doors, and Christiane Struyven, art historian and lawyer. The topic under discussion will be how to connect art and entrepreneurship in order to develop a project, a brand or a company.

FR / Le magazine Harper's Bazaar célèbre ce que l'art, la mode et le leadership compte de meilleur et possède son propre club d'affaires où les créatrices et les entrepreneuses sont mises en relation et inspirées pour rêver en grand. À la BRAFA, Miluska van 't Lam, rédactrice en chef, s'entre tiendra avec deux entrepreneuses qui ont gagné leurs galons dans le monde de l'art international : Carmen Willems, Directrice Générale du Musée Royal des Beaux-Arts d'Anvers (KMSKA), qui vient de rouvrir ses portes, et Christiane Struyven, historienne de l'art et avocate. Le sujet de discussion portera sur comment connecter l'art et l'entrepreneuriat pour faire grandir un projet, une marque ou une entreprise ?

NL / In navolging van 'La dame au Pantin', een belangrijk werk van Félicien Rops, stellen François Toussaint, Sari Depreeuw en Elie Auvray een educatieve ontdekking voor van de mogelijkheden van NFT's (non-fungible tokens) bij het aanleggen van een digitale collectie. Welke voordelen kunnen worden verwacht?

Wat zijn de risico's? Onderwerpen van discussie zijn onder meer certificeringskwesties, marktdynamiek en intellectuele eigendomsaspecten. Er zal een vraag- en antwoordperiode zijn over dit nieuwe onderwerp dat veel nieuwsgierigheid heeft gewekt.

In partnership with
En partenariat avec
In samenwerking met

SATURDAY 04.02 AT 4 PM

> Talk given in French

DIAMONDS: TIME FOR CLARITY

By Eric Hemeleers, CEO of Eeckman Art & Insurance, in dialogue with Cédric van den Abeele, Partner & Key Account Manager at Anglo Belge and Ellen Joncheere, CEO of HRD Antwerp (Diamond High Council of Antwerp)

ENG / Since the beginning of time, diamonds have been perceived as the most valuable commodity. Their beauty and rarity ensure that they are desired worldwide. To protect consumers, rules of the game have been implemented to provide clarity regarding their purchase. Not only in terms of the value of the product but also in terms of transparency concerning its origin. The phenomenon of lab-grown diamonds is still in its infancy, so there is still a need for the industry to provide guidelines for transparency. In this talk, Eric Hemeleers, together with Ellen Joncheere and Cédric van den Abeele, will identify all the risks and facets of the diamond business.

FR / En suivant les pas de 'La dame au Pantin', œuvre majeure de Félicien Rops, François Toussaint accompagné de Sari Depreeuw et d'Elie Auvray proposeront de découvrir le potentiel des NFTs (token non fungibles) dans la création d'une collection digitale. Quels bénéfices en attendre ? Quels sont les risques ? Seront abordés les questions de certification, les dynamiques de marché et les aspects de propriété intellectuelle - droits d'auteur. Un temps de questions et réponses sera organisé sur ce sujet nouveau qui suscite énormément de curiosité.

NL / In navolging van 'La dame au Pantin', een belangrijk werk van Félicien Rops, stellen François Toussaint, Sari Depreeuw en Elie Auvray een educatieve ontdekking voor van de mogelijkheden

van NFT's (non-fungible tokens) bij het aanleggen van een digitale collectie. Welke voordelen kunnen worden verwacht? Wat zijn de risico's? Onderwerpen van discussie zijn onder meer certificeringskwesties, marktdynamiek en intellectuele eigendomsaspecten. Er zal een vraag- en antwoordperiode zijn over dit nieuwe onderwerp dat veel nieuwsgierigheid heeft gewekt.

 Eeckman
YOU TRUST - WE CARE

SUNDAY 05.02 AT 4 PM

> Talk given in French

BUILDING A DIGITAL COLLECTION: RISKS AND OPPORTUNITIES FOR THE COLLECTOR

By François Toussaint, CEO ARTTS, Sari Depreeuw, IP lawyer and partner in Crowell & Moring's Brussels office, Elie Auvray, co-founder of logion

ENG / Following in the footsteps of 'La dame au Pantin,' a major work by Félicien Rops, François Toussaint, Sari Depreeuw and Elie Auvray propose an educational discovery of the potential of NFTs (non-fungible tokens) in the creation of a digital collection. What benefits can be expected? What are the risks? Subjects under discussion will include certification issues, market dynamics and intellectual property aspects. There will be a question and answer period on this new subject which has inspired much curiosity.

FR / Depuis la nuit des temps, les diamants sont perçus comme la marchandise la plus précieuse. Leur beauté et leur rareté font qu'ils sont prisés dans le monde entier. Pour protéger les consommateurs, des réglementations ont été mises en place afin d'assurer la clarté concernant leur achat. Non seulement en ce qui concerne la valeur du produit, mais aussi la transparence quant à son origine. Le phénomène des diamants produits en laboratoire n'en est encore qu'à ses débuts, et il est donc nécessaire que l'industrie fournit des directives en matière de transparence. Au cours de cet exposé, Eric Hemeleers, accompagné d'Ellen Joncheere et de Cédric van den Abeele, identifiera tous les risques et toutes les facettes du commerce des diamants.

NL / Sinds het begin der tijden worden diamanten beschouwd als het meest waardevolle goed. Hun schoonheid en zeldzaamheid zorgen ervoor dat ze wereldwijd gewaardeerd worden. Om de consumptie te beschermen zijn er regels ingevoerd om de aankoop transparant te maken, niet alleen hetgeen de waarde van het product betreft, maar ook hetgeen de oorsprong ervan betreft. Het fenomeen van laboratoriumgegroeide diamanten staat nog in de kinderschoenen, dus de industrie moet nog richtlijnen opstellen. Tijdens deze panelgesprek zal Eric Hemeleers samen met Ellen Joncheere en Cédric van den Abeele alle risico's en facetten van de diamanthandel in kaart brengen.

BRAFA art talks

CAPTIVATING TALKS
TO INSPIRE
CURIOUS MINDS

FROM SATURDAY 28 JANUARY
TO SUNDAY 5 FEBRUARY 2023 AT 4:00 PM
AT THE STAND OF
THE KING BAUDOUIN FOUNDATION N°131
EXCEPT ON MONDAY 30 JANUARY 2023

FREE ACCESS

DELEN
PRIVATE BANK

BRAFA LOVES CULTURE AND WANTS TO SHARE IT !

BRAFA wants to keep you curious with the **BRAFA ART TALKS**, a series of daily lectures. Join us every day from Saturday 28 January to Sunday 5 February 2023 at 4 pm – except on Monday 30 January 2023 – for a talk given by an important figure from the art world, from museum curators and art market experts to collectors, who will share their particular knowledge and expertise. These events offer visitors a wonderful chance to discover artists, periods, artworks and famous art-world characters, and to learn more about the art market!

LA BRAFA AIME LA CULTURE ET SOUHAITE LA PARTAGER !

La **BRAFA** désire nourrir votre intérêt pour l'art en vous offrant des **BRAFA ART TALKS**, un cycle de conférences quotidiennes. Chaque jour du samedi 28 janvier au dimanche 5 février 2023 à 16 h – à l'exception du lundi 30 janvier 2023 – venez assister à une conférence donnée par des personnalités du monde de l'art; commissaires d'expositions, de musées ou experts du marché de l'art. Ils se succèdent pour partager avec vous leur savoir et leur expertise dans des domaines passionnantes et variés. Autant d'occasions de découvrir des artistes, époques, œuvres, personnalités exceptionnelles ou d'approfondir vos connaissances sur l'art et son marché!

BRAFA HOUTD VAN CULTUUR EN WENST DEZE PASSIE TE DELEN !

BRAFA wenst uw nieuwsgierigheid voor kunst te vergroten met haar **BRAFA ART TALKS**, een reeks lezingen die dagelijks wordt gehouden. Van zaterdag 28 januari tot en met zondag 5 februari 2023 om 16.00 u – behalve op maandag 30 januari 2023 – vindt een lezing plaats met vooraanstaande personaliteiten uit de kunstmarkt. Museumconservatoren, verzamelaars en kenners van de kunstmarkt wisselen elkaar af om hun uiteenlopende kennis en expertise te delen! Vele gelegenheden om kunstenaars, tijdperken, kunstwerken en uitzonderlijke personaliteiten te ontdekken of uw kennis in kunst en de kunstmarkt te verruimen!

SATURDAY 28.01 AT 4 PM

ALLER-RETOUR. DUTCH ARTISTS IN PARIS 1789-1914

By [Mayken Jonkman](#), Senior Curator of Nineteenth-Century Art at the RKD (Netherlands Institute for Art History)

ENG / Mayken Jonkman, LLM, MA wil take you on a journey to the nineteenth century in Paris. The city was home to a great number of art academies, exhibition venues and experienced art dealers. In a word, it was a paradise for artists looking for success. They travelled to Paris from all corners of the world, hoping to achieve a name for themselves and the immortality of their art. Yet this was no easy feat: however talented an artist may have been, more was required to make it big in Paris. Mayken Jonkman will provide an insight into the strategies of Dutch artists on their eventful path to Parisian success.

FR / Mayken Jonkman vous emmène dans le Paris du XIXe siècle. Cette ville accueillait en grand nombre académies d'art, lieux d'exposition et marchands d'art chevronnés. C'était un véritable paradis pour les artistes en quête de succès. Ils se rendaient à Paris des quatre coins du monde dans l'espoir de voir leur nom et leur art immortalisés. Mais le chemin pour y parvenir était long: un artiste pouvait avoir du talent, il en fallait plus pour réussir à Paris. Mayken Jonkman vous donnera un aperçu de la stratégie adoptée par les artistes néerlandais pour réussir dans la ville Lumière.

NL / Mr. drs. Mayken Jonkman neemt u mee naar het 19de eeuwse Parijs. Daar waren vele kunstopleidingen, tentoonstellingsmogelijkheden en gehaaide kunsthandelaren te vinden. Kortom, een walhalla voor kunstenaars die succesvol wilden worden. Vanuit alle hoeken van de wereld trokken zij naar de Franse hoofdstad in de hoop dat hun namen en hun kunst vereeuwigd te zien. Dat echter ging niet vanzelf: een kunstenaar mag talent hebben maar er is meer voor nodig om voet aan de grond te krijgen in Parijs. Mayken Jonkman geeft u een inkijkje in hoe Nederlandse kunstenaars strategische stappen zetten op het kronkelige pad naar Parijs succes.

> Talk given in English

SUNDAY 29.01 AT 4 PM

THEODOOR ROMBOUTS. A VIRTUOSO OF FLEMISH CARAVAGISM

by [Dr. Frederica Van Dam](#), Curator of Old Masters at the Fine Arts Museum in Ghent

ENG / On the occasion of its 225th anniversary, the Fine Arts Museum in Ghent will be organising the very first monographic exhibition devoted to the Flemish Caravaggist painter Theodoor Rombouts (1597-1637). Rombouts was an established figure in the Antwerp artistic community. But although his painting was appreciated during his short life, his artistic heritage was soon forgotten after his death. Curator Dr. Frederica Van Dam will shed new light on Rombouts' artistic personality and discuss the specificities of his work.

FR / À l'occasion de son 225e anniversaire, le Musée des Beaux-Arts de Gand organise la toute première exposition monographique consacrée au peintre caravagiste flamand Theodoor Rombouts (1597-1637). Rombouts était une figure établie dans le milieu artistique anversois. Malgré le fait que sa peinture ait été appréciée pendant sa courte vie, son héritage artistique a été rapidement relégué aux oubliettes après sa mort. La conservatrice Dr. Frederica Van Dam dévoilera la personnalité artistique de Rombouts et abordera ce qui fait la particularité de son œuvre.

NL / Ter gelegenheid van zijn 225ste verjaardag organiseert het Museum voor Schone Kunsten in Gent de allereerste monografische tentoonstelling gewijd aan de Vlaamse Caravaggistische schilder Theodoor Rombouts (1597-1637). Rombouts was een gevestigde waarde in de Antwerpse kunstgemeenschap. Maar hoewel zijn schilderkunst tijdens zijn korte leven werd gewaardeerd, werd zijn artistieke erfgoed na zijn dood snel vergeten. Curator Dr. Frederica Van Dam zal een nieuw licht werpen op Rombouts' artistieke persoonlijkheid en de specifieke kenmerken van zijn werk bespreken.

TUESDAY 31.01 AT 4 PM

BRUSSELS 1893, THE BIRTH OF ART NOUVEAU

by [Benjamin Zurstrassen](#), Curator at the Horta Museum, Saint-Gilles

ENG / The talk will analyse the reasons for the birth of Art Nouveau, an unprecedented artistic and architectural form of expression in Brussels around 1893: its identity, its contradictions and how it differed from the Arts and Crafts movement in Britain. The anniversaries and the names of the great architectural styles often conceal nuances, secrets and explanations that call into question what Art Nouveau really was, its manifestations and its protagonists.

FR / Le panel abordera les aspects financiers du monde de l'art en traitant des nouvelles technologies comme le Web ou les NFT, l'internationalisation du marché, le boom du contemporain, la gestion de patrimoine, le fisc, les expertises, l'assurance et sinistres, la gestion du patrimoine public et des musées.

NL / Het panel zal de financiële aspecten van de kunstwereld behandelen door in te gaan op nieuwe technologieën zoals het web of NFT's, de internationaleisering van de markt, de boom in hedendaagse kunst, vermogensbeheer, belastingen, taxaties, verzekeringen en claims, en het beheer van openbaar erfgoed en musea.

> Talk given in French

WEDNESDAY 01.02 AT 4 PM

ART AND MONEY

Panel discussion led by [Amid Faljaoui](#), Director of the economic magazine Trends Tendance and [Guy van Wassenhove](#), Curator of the Baillet Latour Fund, with their guests

ENG / The panel will present the financial aspects of the art world by addressing new technologies such as the Web or NFTs, the internationalisation of the market, the contemporary boom, wealth management, tax, expertise, insurance and claims, public heritage and museum management.

FR / Le panel abordera les aspects financiers du monde de l'art en traitant des nouvelles technologies comme le Web ou les NFT, l'internationalisation du marché, le boom du contemporain, la gestion de patrimoine, le fisc, les expertises, l'assurance et sinistres, la gestion du patrimoine public et des musées.

NL / Het panel zal de financiële aspecten van de kunstwereld behandelen door in te gaan op nieuwe technologieën zoals het web of NFT's, de internationaleisering van de markt, de boom in hedendaagse kunst, vermogensbeheer, belastingen, taxaties, verzekeringen en claims, en het beheer van openbaar erfgoed en musea.

> Talk given in French

THURSDAY 02.02 AT 4 PM

THE KING BAUDOUIN FOUNDATION'S ART NOUVEAU COLLECTION

by [Prof. Dr. Werner Adriaenssens](#), Curator of 20th-Century Collections, Museum Art & History in Brussels

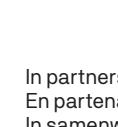
ENG / Art Nouveau, which reached its peak around 1900, was the first truly Belgian style. It is associated with architecture and the decorative arts. Its main representatives include Victor Horta, Paul Hankar, Henry van de Velde and Philippe Wolfers. In over 20 years, the King Baudouin Foundation has built up an important collection of Belgian Art Nouveau masterpieces. Each artwork has a fascinating history that will be explained in the historical context.

FR / L'Art Nouveau, le style qui a atteint son apogée vers 1900, est le premier à être véritablement belge. Il est associé à l'architecture et aux arts décoratifs. Victor Horta, Paul Hankar, Henry van de Velde et Philippe Wolfers sont parmi ses principaux représentants. En l'espace de plus de 20 ans, la Fondation Roi Baudouin a constitué une importante collection de chefs-d'œuvre de l'Art nouveau belge. Chaque pièce d'art a son histoire fascinante qui sera expliquée dans le contexte historique.

NL / De Art Nouveau, de stijl die zijn hoogtepunt bereikte rond 1900, was de eerste die echt Belgisch was. Het wordt geassocieerd met architectuur en decoratieve kunsten. Victor Horta, Paul Hankar, Henry van de Velde en Philippe Wolfers behoren tot de belangrijkste vertegenwoordigers ervan. In meer dan 20 jaar tijd heeft de Koning Baudouinstichting een belangrijke collectie Belgische meesterwerken in Art Nouveau uitgebouwd. Elk kunstwerk heeft zijn eigen fascinerende geschiedenis, die in zijn historische context zal worden toegelicht.

TALK FOLLOWED BY A SHORT PRESENTATION OF WHY PROTECTING HERITAGE IS A PUBLIC/PRIVATE STORY: THE FUNCTIONING OF THE 'VLAAMSE TOPSTUKKENRAAD' (COUNCIL FOR THE PROTECTION OF THE EXCEPTIONAL MOVABLE HERITAGE IN FLANDERS)

In partnership with
En partenariat avec
In samenwerking met

CODART
International council
for curators
of Dutch and Flemish art

In partnership with
En partenariat avec
In samenwerking met

BRAFA
ART FAIR